

Előfizetési árak és helyben vidéken

Egy évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6 korona
Negyedévre . . . 3 korona
Egyes szám ára 12 Allér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRÓR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petöfi-utca 47. szám,

ahova a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Ujítani nehéz.

Irta: Várady Zsigmond dr. orsz. képvis.

Minden nemzetnek minden korszaka számtalan bizonyítékot szolgáltat arra, hogy a gondolkodó ember, mint tömeglény alaptermészetére nézve tulajdonképpen ujításoktól idegen. Kis és nagy dolgokban ezer példa hozható fel e részben. Mikor pl. 1797-ben Lebon a gázvilágítást feltalálta, azt mondták, hogy bél nélkül lámpa nem éghet és maga Paris is csak 17 évvel a feltaláló francia halála után, 1819-ben vezette be az új lámpást. Annak idején senki se akarta elhinni, hogy a föld, melyet mindenki laposnak lát szárazon és vizen, mégis csak gömbölyű. A gőzgép ellen azzal érveltek, hogy a gyakorlatban nem lesz használható, mert kerekei csak önmaguk körül fognak forogni. A kinaiak a vasutól a halottaik nyugalalmát féltették. A bajor orvosi kollégium szerint a vasutépítés közegészség ellenes büntény volna, mert a gyors utazás agyrázkódást, a nézőnél pedig szédülést idéz elő s ez utóbbi ok miatt a sinek okvetlenül magas választófalak közé építendők.

A homo sapiens tehát, aki a hitválasok területén bámulatosan hiszékeny: a tudás birodalmában nehezen vehető rá a hitre és a bizalomra. Sőt ugyan az a nemzet, mely régi vallásának legképtelenebb továbbfejlesztését készséggel elfogadja s a legtermészetellenesebb új hittételnek is engedelmesen veti magát alá: ugyanaz a nemzet inkább túri a legkínzóbb társadalmi visszaélést, mint sem új világnézetet fogadjon. A szarvasparkban egy millió livrebe került egy nő és egy milliárdot nyelt így el ez a park, de a francia még soká nem látta be, hogy a felső tízezrek állandó merényletet követnek el ellene s abból élnek. Hessenkassel tartomány grófja, II. Frigyes 1775-ben 12,800 s később újra 6600 hesseni polgárt adott el Angliának a britt gyarmatok ellen folyó háború céljaira ujoncokul. Az angol komisszáriusok a nyílt vásártéren vizsgálták a kasseli legényeket, mint ma az ökröket a marhakereskedő és 100 tallért fizettek a grófnak a bevált anyag darabjáért. Mikor ezt az értékes árut a Weser folyón lefelé porosz területen át szállították, Nagy Frigyes a marhavámot szedte be a hajóktól . . .

A Hessenkasselieknek mind ez ellen egy szavuk sem volt és nem is alulról jövő lázadás, hanem a francia torradalom nagy szellemi eredményei változtatták meg a korszellemet Hessenkassel ifjai javára is. Aki akkor e rendszer ellen felszólalt volna: magánál a népnél is veszített ügye leendett. Az északamerikai rabszolgakereskedés megszüntetése ellen is ama kor legkiválóbb konzervatív elméi harcoltak, vitatván éppen úgy, mint néhány évtized előtt Angliában állították, hogy a rabszolgák felszabadítása tönkre teszi Amerika nemzetgazdaságát, koldussá teszi a jómódú országot, a műveletlen barbár rabszolga elemek jogokkal felruházása az ochlochraciát fogja uralomra juttatni és irjába szállítja az oly nehezen kivívott szabadságot. E meggyőződés az akkori amerikai angolok nagy részében oly erős volt, hogy az e miatt kitört polgárháborúban a felszabadítók pártjánál nem kisebb lelkesedés, harcvágy és belső tűz vezette a rabszolgák fentartó seregét. Az ujjkor e legnagyobb polgárháborúját 1865-ben fejezték be, az ujító eszme győzelmével és azóta Amerika egyesült államai soha nem remélt fejlődést tüntettek fel.

Magyarország történetéből is számos hasonló példával szolgálhatnánk. A nép összeírás és a házak megszámozása ellen II. József alatt a megyék a nemzet ősi jogai és törvényei védelmének címén halomszámra készítik a körlevelet és feliratokat. S midőn II. József rendeletei visszavonattak, a megyék székházai előtt az uri rendek által készített máglyákra hajigálták a gyűlölt katasztort és nemzeti táncokat lejtettek örvendező urak és hölgyek az ártatlan máglya tüze körül, sőt bort csapoltak a népnek és megyei jegyzőkönyveikbe iktatták e szent autodafét. Kollár Ádám 1764-ben Werbőczy Hármaskönyvét elavultnak, a nemesi kiváltságokat eltörölendőknek mondotta és ezért a nemesi országgyűlés azt határozta, hogy feliratilag követeli a szerző példás megbüntetését. Ki is vitték, hogy a királynő, Mária Terézia eltöltötte a művet, mely minden valószínűség szerint az ő célzatait ismertette. A nem nemesek hivatalképessége és a szabad királyi városok országgyűlési képviselete már II. Lipót király alatt nagy szellemi harcok tárgya és oka volt és fél évszázadon át erősen

hittük a Kárpátok alatt, hogy a magyar szabadság és *nemzeti állam* igen nagy veszélybe jutna, ha a városok mndegyike külön szavazati jogot kapna a megyék követeivel egyenlően, vagy ha a közigazgatási és igazságszolgáltatás kezelői közt nem magyar nemesi sarjak is ülnének s rendelkezéseikben nem tisztán a nemesi társadalom világnézete érvényesülne. Még hevesebb volt az ellenkezés, még nagyobb foku a félelem a népképviselet eszméjével szemközt. Martinovicséknak meg kellett halniok ez eszméért és a XIX. század első két tizedében általában azt hitték a haza jobbjai is, hogyha Magyarországon az országgyűlés tagjait nemcsak a nemesek választandják, akkor Magyarországnak vége lesz, a nemzetiségek képviselői leszavazzák a magyar államot és a képviselőházba betóduló nagyszámú értelmetlen és műveletlen elem lehetetlenné fogja tenni ez országnak nyugati művelődésben előrehaladását. Az eredmények mind eme jóhiszemű, de alaptalan konzervatív aggályokat alaposan megcáfolták.

A városok, mióta külön képviseleti és egyéni szavazati jogukat megkapták, noha képviseletük és szavazatuk ma is aránytalanul kicsiny és kevés: megmagyarosodtak és a nemzeti állam és műveltség igazi védőbástyái lettek. A nem nemesek hivataljoga soha sehohal nem gyengítette az állameszmét. A népképviselet pedig 1867 óta gyakorlatilag működő, szintén eredményekre mutatható. Működése korlátolt és hiányos volt, szervezeti tökéletlenségei egyre sértőbben domborodnak ki. A mély történeti ellenszenv és gazdasági érdekellentét Ausztriával szemben és ezeknek politikai tökély gyanánt kezelése sokszor elvonják figyelmét a haladás komoly ügyeitől és szempontjaitól. És mindennek dacára is a népképviselet által az utolsó félszázadban Magyarország emelkedése összehasonlíthatatlanul nagyobb volt, mint a minőt a történelem rendjén bármely más száz év alatt felmutathatunk. Magára tadjunkra azonban ma is elmondhatná Mária Terézia, a mit Albert herceghez írt 1779-ben: . . . „Meg kell vallani, hogy már sok történet ez országban, tekintve kivált azt, hogy ott minden ujítástól iszonyodnak.”

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.

Egy koronás betétek kibocsátása foganatba vétetett!

A tanítók farsangi járátása.

Általastünk rajta. Megtörtént. Egy ostoba reményünkkel kevesebb, egy halálán szerzett tapasztalattal több azoknak száma, amelyek a tanítóságot jövődő magatartásában irányítani fogják. Eleinte neki dühösködünk. Azután a régi jó recept szerint aludtunk rája nem is hármat, hanem annál is többet. Most már feltétlen tárgyilagossággal bírálhatjuk el a dolgot. Ujvidék tanítósága kenyérért folyamodott. Azokhoz tette, akiknek gyermekei nevelésében válnak gödhöskk, korai aggokká, negyven esztendővel romlott idegzetűekké. Tették a feltétlen bizalommal, amellyel bohó, idealizmussal és az őszinteségbe vetett feltétlen hitükkel csak viselthettek azok iránt, akik egykor — nem is olyan régen, vagy 7 és 8 esztendővel ezelőtt haj más vélemény valának a magyar nemzet kultúrunkásairól, azoknak adandó dotációjukról! Amikor az 1600 korona törzsfizetés megállapításával csupán egyelőre, ideglenesen, válték a tanítói díjazást meghatározni. Azóta 100,000-kal emelkedett a megélhetés nehézsége, azóta száz újabb teher és családi gond szakadt a néptanítóra, azóta ereje gyöngülésével szaporodott működési éveinek száma, tehát — ma már soknak találtak az 1600 koronát, hát megszavazták nekünk szép szavakat, és a szép szavakban egy kis könyebbülést a tanító rovására a városi pénztárnok.

Hát lássuk csak, hogy mit is kaptunk? Mert a legszebb a dologban az, hogy úgy mondták: *adtak!*

Kimondotta, hogy a hitfelekezetek kérések az államtól a korpótlékokat, s a mennyiben azt megadná, a felszabadult összeget a város a tanítók díjazására fordítaná. Csodálatos, hogy annyi törvénytudó ember között egy sem akadt, aki rá akart volna mutatni arra, hogy mit is mond a törvény! Pedig tudták jól! Sőt idézték is! Azt mondja, hogy akik a korpótlékért folyamodni kívánnak az államhoz, azoknak *azt 1910 december hó 31-ig tartoztak megtenni, kivétel csak abban az esetben lehet, ha utóbb az iskolatartó oly helyzetbe jutott, hogy nem képes a tanítóságnak a korpótlékokat kiszolgáltatni.*

Mi lett volna ennek első feltétele? Hogy a város határozatlanul megvonja a korpótlékok terjedelmében a hitfelekezetektől a nekik jutottat subvenciót. Csak így áthatott volna be a hitfelekezetek jogossága a korpótlékok kérésére, így azonban hogyan kérhet olyat, aminek birtokában van, minek nézi azt az államot, amely amúgy is szűkmarkúan mér az iskoláknak még ott is, ahol tennie kötelessége?

De mondjuk, hogy hatalmas közbenjáró eme lehetetlenséget is kijáratná számunkra, minő állapot áll be akkor?

A református és evangélikus egyház már ma is az államtól kapja a korpótlékokat. Szó lehetne tehát a róm. kath., gör. kat. kath. és a zsidó tanítók korpótlékáról. A szerb egyház feltétlenül nem kéri az állam segélyét. Nem tette azt akkor sem, amidőn a tandíj kárpótlásról volt szó. Nem fogja tehát most sem tenni, amikor a korpótlékok fejében az állam beleszólhatna választott tanítók megerősítésébe. Ez autonómiájukon ütne esorbát s hozzá segédkezet nem nyújthatnak. Marad tehát a róm. kath. a gör. kath. egy tanítóval és a zsidók 4 tanítóval, akiktől felszabadult összeg annyit tenne ki, hogy *egy-egy tanítóra évente legfeljebb 100 (egyszáz) koronát jelentene!*

S bizony mondatom már most, hogy *még ezek hitfelekezetek a sem fogják kérni az államsegélyt!*

Nos, úgy hisszük nem kell bővebben fejtegetnünk a városi határozat tartalmatlanságát. Legföljebb azt tehetnők hozzá, hogy van benne egy jó adag roszakarat is azon testület iránt, aki mégsem érdemelt ekkora ki-nullázást. Engedtessék meg nekünk, de a város tisztelt képviselője, aki „szerezzel” karolta fel ügyünket, aki „személyes” ügyvé tette a tanítóság kérelmét, nem tudta már akkor, hogy mit adhat a törvényhatóság, amidőn velünk az audienciázást járatta? Hová

vezet annyi jóakarát, annyi biztos ígéret közt a tanítóság ügye? Tudjuk mi jól, hogy a törvényhatóság választásába fulladt bele még mielőtt megnő volna szegényke... Igen! Mi tanítók is érünk valamit, egy kis kortesnádékat, vagy sok ígéretést akkor, amidőn reánk szükség van, nem a kultúra szent nevében, hanem az *aristokrata politika* uszályhordozása céljából! Amde, hogy váratlanul jól sikerült az eredmény a nemzeti munkapárt részére, hát legelső dolga az volt, hogy a „nemzeti munkásokat” oldalba rúgja, hogy félre vedel, *te tanítónak nagyon jó, de mihaszna, ha kortesnek hasznavehetetlen elem?*...

Hát leszünk mi még kortesek is! Az *általános egyenlő, titkos, községenkénti választói jognak fanatikus apostolai. A szent demokraciának leszünk hirdetői, annak az elnyomogatott, kihasznált népek joghirdetői, amelynek ép oly kihasznált, megnyomogatott bajtársa a magyar néptanító!*

Tisza István hangját visszhangozza a törvényhatóság határozata, akinek országában néhány hónappal *fakérgen tengődött egy tanítócsalád*, de ki mégis odavágta a tanítói nyomor orditozására, hogy coki neked: *„az a fizetés, amit ma élvezel, aránytalanul nagyobb már amúgy is annál a kamatnál, amit a kiképzetésedre fordított idő és pénz reális körülmények között meghoz.”* Szóval *te ezer koronás néptanító, te állami tételek törvénybe ütköző cselekedetet követsz el! Te uszorakamatokat szedsz munkádra!*

Az igaz! Agresszíven uszorázol! Kiuzsorázod lelkedet, tudásodat s azután urilakaj politikát üzöl, hogy lakajmódra garasokkal tápláljanak! De ezentúl nem tesszük! A nép mellett lesz a helyünk, amelleit a nép mellett, melynek életképesé, legjava más világ-részbe kénytelen vándorolni, mert édes hazánk, intőzje akaratából nem tud számára helyt adni! Nem félünk mi attól, hogy nem az intelligencia kezében lesz a vezetés. Mert az első sorban nem igaz! Másodsorban ma az intelligencia krémje vezet s mégis beteg a kultúra, nagyon beteg szegény; hordozója, a magyar néptanító meg kigunyolt koldos!

Egy tanító.

HIREK

Athelyezés. Pfeifer Viktor 6. es. és kir. gy. e. százados, Ujvidék szülőltje, Budapestre helyeztetett át és szolgálatátelre a hadtestparancsnoksághoz osztott be. A katonai és polgári körökben egyaránt rokonszónves, köztiszteletű százados távozását, bár előléptetés és kitüntetés számba megy, nagyszámú barátai sajnálkozással veszik.

A vasutasok árvanapja, mely ország-szerre m. é. december 21 s 22-én tartatott meg, Ujvidéken Skuteczky Emilné, Dengl Alajosné és Hoffmann Miksáné urhölgyek buzgólkodása folytán 746 koronát eredményezett.

Műkedvelői előadás. Az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör”, városunk legjelesebb műkedvelőinek közreműködésével könyvtáralapja javára 1912 január 13-án szombaton este 8 órakor a Dungverszky színházban műkedvelői előadást rendez. Színre kerül Csepreghy Ferenc igen hatásos és mulattató népszínműve: *A Sárga csikó*, Abrányi József rendezésében. A főbb szerepeket játsszák: Bárfusz Aranka, Bársony Mariska, Pálnkás Veron, Dr. Kardos László, Katyansky Sándor, Zahorec Károly, Takács László, Gyeni-zse Károly, Brecka Zoltán, Belohozszky Géza, Somogyi György, mind 3 próbas régi műkedvelő, mint az eddigi próbak mutatják, a többi szereplők is jól megállják majd helyeiket. Hiszszük, hogy a közönség városunk e derék és törhetetlen magyar polgári együletét a legnagyobb mérvű pártfogásban fogja részesíteni, mi által a teljes siker nem maradhat el.

Fognak a névtelen hősök. Tóth Antal nyug. es. és kir. hadnagy, 48 as honvédszázados a múlt héten életének 87. évében elhunyt.

A Magyar Kaszinó m. vasárnap tar totta évi közgyűlését, melyen megválasztatták: Rehák Ferenc elnök, Dr. Zoltán Sándor, Dr. Kubinyi Károly II. alelnökök, Dr. Pflukovich Sándor I., Dr. Pethő Tibor II. titkár, Dr. I. usztig Nándor ü. yesz, Geiszler József pénztáros, Laubner József ellenőr, Nagy Lajos könyvtáros. számvizsgálók lettek: Bezzegh J., Göbel L., Haller G., Soós J., Skutetzky Emil.

100 évet élt. Löwy Ignác a múlt héten épen születése napján, 100 éves korában meghalt. Egyike volt Ujvidék legöregebb polgárainak.

Körözik a Napred „szerkesztőjét.” A szegedi királyi törvényszék vizsgálóbírája esütörtökön körözöveletet bocsátott ki Jankovics Sztóján 33 éves ujvidéki nyomdászsegéd az Ujvidéken megjelenő szer. „Napred” című lap „felelős szerkesztője” ellen. A nyomdász segéd-szerkesztőt osztály ellen való izgatás miatt perbe fogta a királyi ügyészség, a szerkesztő ur azonban a vizsgálat során „ismeretlen helyre” távozott. A vizsgálóbíró letartóztatását kéri a meglépett nyomdászsegédnek.

Dmke előadások. Dr. Piukovich Sándor kir. főgimn. tanár, a Dmke fáradhatatlanul buzgó titkára e hó 7-én a főgimnázium rajztermében vetített képekkel kapcsolatos előadást tartott Tripoliszról. A mindvégig élvezetes és tanulságos előadást a nagyszámú közönség — voltak legalább 300-an — nagy érdeklődéssel hallgatta s az előadót sűrű tet-szésnyilvánításokban részesítette. Ugyan e tárgyról Dr. Piukovich e hó 13-án Zimonyban, 14-én pedig Erdévikén fog előadást tartani.

Farsang. Az ujvidéki *famunkások* e hó 20-án, nagy farsangi famunkásbált a *munkás-egylet* pedig 28-án munkás bált rendeznek az Erzsébet nagyteremben.

Az érdem jutalma. Óverbász község képviselőtestülete Szalopáthy Kálmán aljegyző fizetését 600 koronával felemelte.

A kalocsai érsek a kisbirtokosokért. A faddi keresztény munkásegylet tagjai kibérelték Dr. Csernoch János kalocsai érsek uradalmának tulajdonát képező Várszeg pusztá földjeit. A bérbeadott birtokot 212 kisgazda vette bérbé és várja Isten áldását.

Pályázat. Zombor városánál egy 1400 k. fizetéssel és 600 kor. la' bérilletményenvel javadalmazott végrehajtási állás van üredésben. A pályázati hirdetmények január 21-ig adandók be Vojnits István főispánhoz.

Halálozás. Schnobl Ferenc bajai káplán, aki évekkel ezelőtt Ujvidéken is működött, életének 43-ik, áldozásának 19-ik évében Csávolyon meghalt.

B. Bodrog-vármegye törvényhatósá gi közgyűlése a Zomborban felültilandó Erzsébet királyné szobrára 2000 koronát szavazott meg.

Távbeszélő központok megnyitása. A veprődi, szentfűlöpi, liliumosi, bácsi, bácsordási, dernyei, bácsujfalusi és vajszkai törvényhatósági távbeszélő központok 1911. decem. 31-én a forgalomnak átadattak.

Életunt asszony. Reinitz Mór vagyonos szabadkai papucsipáros 50 éves felesége a napokban bezárkózott szobájába, azután leöntötte magát petróleummal és meggyújtotta ruháját. Mire hozzátartozói észrevették, a szerencsétlen asszony már teljesen elégett. Tettének oka állítólag buskomorság volt.

Elhalasztott sorsjáték. A rendőrtisztviselők sorsjátéka, melynek húzása m. é. december 30 ra volt kitűzve, f. é. május 31-re halasztatott.

Budapest szálloda Szeged, Aradi u. 6. (Tisza nagyszálloda függeléke.) Bejárat a Klauzál téri villamos vasut megállójától. Udvari szoba személyenként világítással és kiszolgálással K. 1.60 Utcái szoba személyenként villanyvilágítással és kiszolgálással K. 2.40. Ugy az utcai, mint az udvari szobák tiszták és világosak. A környékbeli közönség kedvelt szállója. 4—52

Ösrégi ellentmondás,

hogy az embernek minden kedvtelése nagy veszedelmeket rejt magában. Akár a bálokról, a jégsporról vagy a szánkázásról van szó, mindig meg van rá a lehetőség, hogy az ember alaposan meghűti magát s a mulatsággért fájdalmas huruttal és szobafogsággal kell fizetni. Ezért minden ilyen alkalomkor használni kell a Fáy-féle valódi szódéni ásvány-pasztillát, a mely kényelmes használati módjánál fogva nem zavarja meg a mulatságot s a veszedelmet mégis jelentősen csökkenti. Fáy szódénya mindenütt kapható, ára 1 korona 25 fillér.

Felolvasó szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Laptulajdonos az újjvidéki függetlenségi és 48-as párt.

1393 szám 1911. végén.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz 102. §-értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az óbecsei kir. járásbíróságnak 1911. évi V. 597/3 számú végzése következtében Dr. Kubinyi Károly ügyvéd által képviselt Özv. Freund Izidor né újjvidéki lakos javára 1800 K s jár. erejéig 1911. évi dec. hó 4 én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1083 kor. becsült következő ingóságok, u. m. 4 ló, 4 koei, sörapparátus és butor nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az óbecsei kir. járásbíróság 1911-ik évi V. 597/4 számú végzése folytán 1800 kor. tőkekövetelés, ennek 1911. évi július hó 29. napjától járó 6 százalékos kamatai, 8 k. 35 fill. óvás 1/3 százalékos váltódíj és eddig összesen 256 kor. 50. fillér bíróilag már megállapított költségek erejéig Óbecsén a Zöld fa vendéglőben leendő megtartására 1912. évi január hó 19-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz 120. §- értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Óbecsén 1912. évi jan. hó 4 napján.

Albrecht Árpád.
kir. bir. végrehajtó.

31,247. sz. kig. 911.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Újjvidék szab. kir város tanácsa a városi közkórház, a városi szegényház és egyéb intézmények részére az 1912. év tolyamán esetleg három éven át szükséges élelmi szerek, fűszerek, gyarmatárak, festékek és anyagok szállításának biztosítására 1912. évi január hó 15-én délelőtti tizenegy órakor a városi tanács kis tanácstermében nyilvános versenyárgyalást fog megtartani.

A szállítások a következő csoportok szerint lesznek biztosítva:

I. Husneműek: I. oszt. marhahus kb. 8000 kg. borjúhús kb. 1500 kg. bárányhús 200 kg. birkahús kb. 150 kg. leveshez való marhacsont kb. 150 kg. II. Disznóhús kb. 400 kg. disznósír kb. 1500 kg. továbbá különféle henteskészítmények szükséglet szerint.

III. Tej és tejtermékek. Tej kb. 30.000 liter, vaj kö. 50 kg. tejföl kb. 50 liter, tehéntúró kb. 100 kg.

IV. Italok: Vörös óbor kb. 100 liter, világos sör kb. 250 liter, dupla maláta sör kb. 150 üveg, szódavíz kb. 250 üveg félliteres palaecokban.

V. Csirke kb. 1000 drb, kácsa kb. 250 drb. tojás kb. 8000 drb.

VI. Fűszerek, gyarmatárak, petroleum stb.

VII. Anyagok, festékek, gépolaj stb.

Minden csoportra nézve külön-külön ajánlat adandó be, de a II. IV. V. és VII. csoportokból az egyes cikkekre nézve különösen őstermelők illetve szaküzletek részéről külön ajánlatok is adhatók be.

A IV. VI. és VII. csoportokban a megjelölt cikkek közül az ajánlattevő nevével ellátott és lepecsételt minták melléklendők, melyek fel nem számíthatók és vissza nem követelhetők.

Csak a szabályszerűen kiállított Újjvidék szab. kir. város tanácsához intézett és ott benyújtott, peeséttel lezárt, sértetlen, borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott, illetve fent kitett időpontig beérkezett ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni, elkéssetten beadott, nem szabályszerűen felszerelt, továbbá utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A borítékon a hirdetés számára való hivatkozással feltüntetendő, hogy a ajánlat mely csoportra és szükségleti cikkekre tétetik.

Bánatpénzül az I. csoportra 700 korona, a II. csoportra 300 korona, a III. csoportra 250 korona, a IV. csoportra 30 korona, V. csoportra 30 korona, VI. csoportra 250 korona, VII. csoportra 250 korona készpénzben, vagy biztosíték-képes értékpapirokban leteendő és az erről szóló városi pénztári nyugta az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatok 1912. évi január hó 15-én délután 3 órakor fognak a város-háza kis tanácstermében felbontatni, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

A szállítási feltételek a közkórház gondnoki hivatalában délelőtti 10-12 és délután 3-5 óra között megtekinthetők.

Az ajánlatban kiteendő, hogy ajánlattevő a szállítási feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti. Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésgkötelezettségben maradnak.

A szállítás elnyerői kötelesek az összes cikkekkel, amennyiben azok a magyar szent korona országai területén termeljenek, teljesen a magyar termelés és ipar révén beszerezni, illetve azt hazai terményekből magyar honos munkásokkal előállítani. Ennek igazolására tartoznak a szükséges adatokat a „Közszállítási Szabályzat”-ben megnevezett ellenőrző közegek rendelkezésére bocsátani.

A felett, hogy az egy vagy három évre tett ajánlatok alapján, a szerződés, egy vagy három évre kötéssék meg, a városi tanács határoz, mely határozat meg nem tamadható, a városi tanács fentartja magának ama jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között tekintet nélkül az egységárrakra, szabadon választ-hasson.

Újjvidék szab. kir. város tanácsa 1911. évi december hó 23. napján.

Dr. Demetrovics
polgármester.

Kiadó lakás.

2 utcai, 2 udvari szoba, konyha és mellékhelyiségek. Kiszécsi utca 9. sz. alatt.

Königstättler Testvérek.

K I A D Ó

a Kenyér u. 49. sz. alatt egy minden kényelemmel ellátott uri lakás.

Bővebbet Königstättler Dusannál.

Hathreiner
bevásárlásánál
igyeleljünk arra, hogy
a valódi eredetű csomagot
Zinapp plebános archepé,
mel mint védjegyet és
Hathreiner névvel kapjunk.
Számítalan értéktelen
átírást lehetnek.

Hathreiner
szerecsét hoz a háiba.

Egy háztelek eladó.

Közelebbit: Alkotmány utca 40. szám

MIL-TELEP
Készlet sok millió.
NAGYOSZ.
KÖZÉPEUROPA
LEGNAGYOBBS
SZÓLÓSKOJAJA

Milliók használgják.

KÖHÖGÉS
rekedtség, hurut, elnyalkasodás,
görcs-és számarköhögés ellen
KAISER
mell-karamellait a „3fenyővel.”
6050 közjegyzőileg hitelesített or-
vosi és magán bizonyítványok
tanuskodnak a biztos sikerről.
Felette izletes, kellemes
bonbonok.
Csomagja 20 és 40 fill. doboz 60 fill.
kapható Hereog István, Grossinger János,
Küchler Béla gyógyszerteráiban,
Stefanovits Ly. fia, Petrovits és Popovits
kereskedéseiben, Klein Oszkár droguis-
tánál, Strasser István gyógyszer. Karlóca,
Koeziák Ruma, Ihrig C. Rutais örökössei
Apatin, Brodski, Adamffy gyógyszer.
Pétervarad, Kujasehkovics Mitrovie, Hai-
nis A. India, Hondl J. Ruma, Wagner
A. Dobriča, Peternik Ottó Ujszlan-
kamen, Gebauer Emil gyógyszer. Baes.

Meghívó.

Az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság alapszabályainak 14. §-a értelmében a folyó évi január hó 28-án d. e. fél 11 órakor az intézet helyiségeiben

IV. évi rendes közgyűlését

tartja, mely napra és helyre a részvényes urakat tisztelettel meghívjuk.

A közgyűlés tárgyai :

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések.
 2. A mérleg előterjesztése, a tiszta jövedelem felosztása és az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése feletti határozathozatal.
 3. A felügyelő-bizottság ujraválasztása.
 4. Netáni indítványok.
- Az alapszabályok 12. §-a szerint a közgyűlésen azon részvényesek vehetnek részt, akik a közgyűlés megtartása előtt részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt a társaság pénztáránál Ujvidéken legalább 8 nappal a közgyűlés napja előtt, erről szóló megfelelő elismervény ellenében letéteményezik.

Tartozik	Mérleg-számla			Követel	
	Kor.	f.		Kor.	f.
Pénztár :					
Készpénz K 52369.32			Részvénytőke	500.000	—
Pénzintézeteknél K 161881.41	214250	73	Tartaléktőke*	93.254	56
Váltótáca*	2257934	56	Befizetés az új részvénytőkére	200.000	—
Jelzálogilag bekebelezve	231289	74	Betétek :		
Jelzálogkölcsonők	55506	98	Takarékkönyvecskékre K 1035.135 23		
Értékpapír	596	98	Heti betétkönyvecskékre K 23.677.40		
Érem és érték	242134	75	Folyószámlára K 353.069.43	1.411.882	06
Adósok (folyószámla fedezet mellett)	229641	64	Hitelezők	492.080	—
Ingatlan	6353	54	Visszleszámított-váltók :	749.588	28
Előlegek értékpapírokra	532583	—	Engedményezett jelzálogkölcsonők :	225.089	74
Berendezés	8700	—	Átmeneti kamatok :	25.442	14
Hátralékos kamatok	1798	95	Fel nem vett osztalékok :	303	—
			Nyereség :	83.150	11
	3780789	89		3780789	89
Ujvidék, 1911. december 31.					
*) Jelzálogilag biztosítva I. 044, 187 05 k.			*) A f. évi dotációval K 122.000.—		

Tartozik	Eredmény-számla			Követel	
	Kor.	f.		Kor.	f.
Kamatok :			Nyereség áthozat 1910-ről	5402	53
Visszleszámított váltók után K 42360.35			Kamatok :		
Folyószámlai hitelezők K 13718.97			Váltók után K 155197.12		
Engedményezett jelz. kölc. után K 13847.05			Folyószámla adósok után K 9935.94		
Takarékbetétek után K 40797.—			Árúosztály után K 15929.28		
Hetibetétek után K 674.80	111397	67	Értékpapírelőlegek után K 4586.10		
Költségek :			Jelzálogkölcsonők K 14743.33		
Üzleti költségek K 10571.32			Értékpapírok után K 1988.47	202380	24
Tisztviselői fizetés és lakbér K 21027.57			Egyéb jövedelmek :		
Házbér K 2400.—	33998	89	E mek és értékek után K 81.01		
Adók és illetékek :	19237	24	Értékpapírok után K 416.50		
Leírások :			Ingatlanok után K 3183.24	3680	75
Kétes követelésekből K 155.—			Jutalékok :	15942	75
A felszerelésből K 959.—	1114	—	Árúosztály tiszta jövedelme :	21491	64
Nyereség :	83150	11			
	248897	91		248897	91
Ujvidék, 1911. december hó 31-én.					

Hajós Miksa, s. k.,
cégvezető titkár.

Kovácsy István, s. k.,
pénztáros.

Komlós Rezső, s. k.,
főkönyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Balla Árpád, s. k., igazgatósági alelnök. Fürst János, s. k., elnök igazgató. Schaffer Samu s. k., igazgatósági alelnök.
Forgács Benő, s. k., Forster Géza, s. k., Heim Lipót, s. k., Horovitz D. L. s. k., Klein Zsigmond, s. k., dr. Lustig Nándor, s. k.,
Lovrekovich Ferencz, s. k., dr. Tibor Dezső s. k., Pekló Béla, s. k. igazgatósági tagok.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk :

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Kis Lipót, s. k., a felügyelő-bizottság elnöke. Eichner Zsigmond, s. k., Frank Miksa, s. k., felügyelő-bizottsági tagok.